

Prekenverkstedet

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

3. søndag i påsketiden – 19. april 2015

Preiketekst: Joh 10,1-10

Lesetekst I: Esek 34, 23-31 – eller Apg 3,12-21

Lesetekst II: Hebr. 13, 20-21

Dyra, døra og dårskapen

Jesus har akkurat samtalt med en gruppe fariseere (9,40) og bebreidet dem for det de ser – og likevel ikke ser. Så kommer han i begynnelsen av vår tekst i kap. 10 med et utsagn som måtte lyde fullstendig selvsagt for dem som hørte på.

Dyra

Hvis en mann tar seg inn i dyreinnhegningen – enten det er sauer, kyr eller andre dyr som er der – over gjerdet eller muren, aner dyra uråd: han der er en inntrenger og en tyv. Sauer er ålreite dyr og mindre dumme enn folk vil ha det til. Da blir de skremt og trekker seg bort i krokene. Hvis han kommer inn døra eller porten, er det noe annet. Når de i tillegg hører stemmen hans som de kjenner og elsker, er alt bare fryd. Da følger de sorgløst med ut for å beite. Men en fremmedkar – nei takk; de vil ikke bli røvet og hva verre er.

Dette forteller Jesus – men de skjønner ikke hva han mener. Hvorfor ikke? Dette var jo helt innlysende og hverdagsting for jødene som hørte det Jesus sa. De hadde sauer og annet kreatur de fleste av dem, og visste hvor våre sauene var for fremmede. Det de ikke skjønnte, var ikke bildet Jesus brukte, men dette: hva var det han egentlig hadde på hjertet?

Døra

Så fortsetter Jesus med å si – og nå forlater han dyreriket : *Jeg* er den døra vi snakker om. Den som går inn gjennom meg skal bli frelst. – Forsto de mer av dette? Hvordan går man inn og ut gjennom et menneske? Hvordan kan Jesus være en dør inn til frelsen? Hvordan går vi gjennom ham inn til livet – og videre gjennom han *ut* til livet?

Eksempel Madagaskar

Mange kirker på landsbygda på Madagaskar har grastak og jordgolv – men ingen vegger. Enten fordi de ikke har råd til vegger, eller det blir for lite luft. Men en døråpning har de likevel og noen ganger dør; selve inngangen til den luftige kirken. Og nesten hele tiden ser vi: Folk vil gå inn i kirken der, selv om de kunne kommet inn hvor som helst. Men nei – inn døra skal de når de skal til kirken. Her er nok et lite snev av overtro innblandet. Men først og fremst kommer det av at gassiske prester og evangelister elsker dette bildet av Jesus som døra inn til livet og frelsen. Da peker de ned mot døra og sier: gjennom døråpningen der nede inn til kirken – og gjennom Jesus inn til nåden og livet i overflod.

-Den som ikke går gjennom døra inn til sauene, han er en tyv og en røver, sier Jesus. Det er en sterk påminnelse til oss om at den som ikke vil bygge sitt liv og sin tro på Jesus, han går feil og risikerer å miste alt. En tyv og en røver er bilder på mennesker som bare tenker på seg selv, satser

på egen innsats og byggverk og tilbyr nye inngangsveier til himmelen som er vidåpne for både troende og ikke-troende. Den faren trenger vi minnes om. Våre dagers 'landeveisrøvere' er de som vil røve Jesus som Veien fra oss, og si oss noe annet enn sannheten om Gud, om meg selv, om livet. Å avdekke og avsløre dem er en permanent utfordring.

Inn og ut

Jesus sier at vi skal gå inn gjennom ham som er døra. Men vi skal også gå ut. Hva betyr det? Vi skal som åndelige hyrder føre flokken både inn for å finne hvile og vern, og ut for å finne mat og drikke. For ikke å snakke om å lede inn i de troens gode gjerninger Gud har lagt ferdige for alle sine sauer. Da må hyrden gå gjennom Jesus, og ha både sitt oppdrag og sin utrustning fra ham.

Dårskapen

Veien til livet går gjennom Jesus og ham alene. Det er det enkle budskapet Johannesteksten i dag formidler. - Jeg er døra inn til livet, sier Jesus. Jeg er også Veien – og Sannheten og Livet. I entall. Den som vil inn til livet og frelsen og overfloden, må gå gjennom meg. Alt annet er avveier og avsporinger.

For en arroganse, for en dårskap, lyder verdens knusende dom. Det er ikke vanskelig å forstå. At alle menneskers evige frelse står og faller med troen på en enkelt mann som levde for omkring 2000 år siden er over alle grenser uspiselig for folk flest. Det er ikke til å forstå i det hele tatt. Men det er til å tro – og gripe om i usigelig takk og glede.

Hva betyr det at om vi vil inn til frelsen, må vi gå gjennom den døra som Jesus er? Det handler om å leve livet sammen med Jesus, være tett på ham i bønn, tilbedelse, samtale, være tett på hans ord, hans sakramenter, fellesskapet av de som hører ham til. Og framfor alt: tett på hans tilgivelse hver gang jeg svikter og trenger Jesu nåde og oppreisning – enda en gang.

Jesus står og banker på døra, jfr Åp 3,20. Han åpner døra også. Vi kan si det så paradoksalt som dette: Jesus åpner døra når han åpner sine armer og tar imot alle som hører og følger hans røst og hans ord. For han er selv døra.

Jeg er

Flere steder i NT ser vi at Jesus bruker betegnelsen *Jeg er* om seg selv: Jeg er – døren, den gode hyrde, veien, sannheten, livet, brødet, alfa og omega, vintreet osv. Han bruker det også om seg selv: Det er jeg, eller: Jeg er. Da går Jesus inn i Guds navn fra GT, jfr 2 Mos 3. Jesus sier med dette at han handler som Gud, ja han *er* Gud. Det er altså Israels Gud vi møter i Jesus. Han viser hvem Gud er.

Gudsriket – et overflodssamfunn

-Vi lever i et overflodssamfunn, sier vi iblant og rister på hodet over sløsing og materialisme – med all rett. Som troens folk ønsker vi å stå for en helt annen livsstil enn det groteske overflodssamfunnet som omgir oss – og som vi tragisk ofte er en del av selv. - Så kommer Jesus i preteksten denne søndagen og sier at 'jeg er kommet for at dere skal ha liv og overflod'. Hva mener Jesus med det?

Begge disse forståelsene av «overflod» finner vi i Det nye testamente. Jakob skriver om at «*Dere har levd i luksus og overflod på jorden og gjort hjertene fete til slaktedagen*», Jak 5,5. Den type overflod er like destruktiv, egoistisk og livsfiendtlig i dag som den gang. Men Paulus skriver om en annen overflod i 2 Kor 9,8: «*Og Gud makter å gi dere all sin gave i rikt mål, så dere alltid og under alle forhold har nok av alt, ja, har overflod til all god gjerning.*» Og Paulus selv har opplevd begge deler når det gjelder materiell overflod: «*Jeg vet hva det er å ha det trangt, og hva det er å ha overflod*», Fil 4,12. Samtidig er det få som understreker så sterkt som Paulus et liv i gudsfrykt med nøysomhet, 1 Tim 6,6. «*Har vi mat og klær, skal vi nøye oss med det*», sier han to vers senere. Ikke et typisk materiell overflodsliv.

Så går det altså an i gudsrikets overflodssamfunn å leve midt i disse to virkeligheter: Å takke for Guds velsignelser og materiell trygghet som vi rikelig deler av et villig hjerte med alle som trenger, lever et liv i gudsfrykt med nøysomhet, og fryder oss over den overflod som Jesus vil gi - den nåde som *«gis i overflod til de mange på grunn av nåden fra det ene mennesket Jesus Kristus»*, Rom 5,15.

Fortsatt god påsketid!

Rolf Ekenes

Cand.theol, tilsynsmann i DELK – Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn siden 2011. Tidligere misjonsprest på Madagaskar gjennom en 20-årsperiode. Prest i DELK Tønsberg menighet. Daglig leder i NORME – Norsk Råd for Misjon og Evangelisering.

tilsynsmannen@delk.no